

Bryssel XXX
[...] (2022) XXX draft

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

KOMISSION TIEDONANTO

**Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamista
erikoistumissopimusten tiettyihin ryhmiin koskevan komission asetustalon sisällön hyväksyminen**

LIITE

KOMISSION ASETUS (EU) .../...,

annettu XXX,

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta erikoistumissopimusten tiettyihin ryhmiin

LUONNOS

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 20 päivänä joulukuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2821/71¹,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (ETY) N:o 2821/71 mukaisesti komissiolla on toimivalta asetuksia antamalla soveltaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohtaa* tiettyihin perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, joiden tavoitteena on erikoistuminen, mukaan lukien tällaisen erikoistumisen toteuttamiseksi tarpeelliset sopimukset.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta erikoistumissopimusten tiettyihin ryhmiin 14 päivänä joulukuuta 2010 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1218/2010² määritellään sellaisten erikoistumissopimusten ryhmät, joiden komissio katsoi yleensä täyttävän perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset. Koska mainitun asetuksen soveltamisesta saatu kokemus on kaiken kaikkiaan myönteistä ja asetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2022, ja kun otetaan huomioon asetuksen uudelleentarkastelun tulokset, on aiheellista antaa uusi ryhmäpoikkeusasetus.
- (3) Tämän asetuksen olisi täytettävä kaksi vaatimusta, jotka ovat i) kilpailun tehokkaan suojelun varmistaminen ja ii) riittävän oikeusvarmuuden tarjoaminen yrityksille. Näihin tavoitteisiin pyrittäessä olisi otettava huomioon tarve yksinkertaistaa mahdollisimman paljon hallinnollista valvontaa ja oikeudellisia puitteita.

---

¹ EYVL L 285, 29.12.1971, s. 46.

(*) EY:n perustamissopimuksen 81 artiklasta (aiemmin ETY:n perustamissopimuksen 85 artikla) tuli 1 päivästä joulukuuta 2009 perussopimuksen 101 artikla. Artiklat ovat asiasisällöltään identtiset. Tässä asetuksessa tarkoitetaan tarvittaessa viittaamalla ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklaan tai EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaan viittausta perussopimuksen 101 artiklaan.

² EUVL L 335, 18.12.2010, s. 43.

- (4) Markkinavoiman jäädessä tietyn rajan alle perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisen kannalta voidaan yleensä olettaa, että erikoistumissopimusten myönteiset vaikutukset ylittävät kilpailuun kohdistuvat kielteiset vaikutukset.
- (5) Perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi asetuksia antamalla ei ole tarpeen määritellä sopimuksia, jotka voivat kuulua perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Arvioitaessa yksittäisiä sopimuksia perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan perusteella on otettava huomioon useita tekijöitä, erityisesti merkityksellisten markkinoiden rakenne.
- (6) Tässä asetuksessa vahvistetusta poikkeuksesta johtuva etu olisi rajoitettava sopimuksiin, joiden voidaan riittävällä varmuudella olettaa täyttävän perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan edellytykset.
- (7) Erikoistumissopimukset parantavat osaltaan tuotteiden valmistusta tai palvelujen valmistelua tai näiden jakelua todennäköisimmin, jos sopimuksen osapuolilla on toisiaan täydentäviä osaamisalueita, omaisuuseriä tai toimintoja, koska ne voivat näin keskittyä kyseessä olevien tuotteiden valmistukseen tai kyseessä olevien palvelujen valmisteluun ja näin ollen toimia tehokkaammin ja tuottaa tuotteita edullisemmin. On todennäköistä, että tehokkaan kilpailun vallitessa kuluttajat saavat kohtuullisen osuuden saavutettavasta hyödystä.
- (8) Tällaisia hyötyjä voi koitua seuraavanlaisista sopimuksista: a) sopimukset, joilla yksi tai useampi sopimuspuoli luopuu kokonaan tai osittain tiettyjen tuotteiden valmistamisesta tai tiettyjen palvelujen valmistelusta yhden tai useamman toisen sopimuspuolen hyväksi (yksipuolinen erikoistuminen), b) sopimukset, joilla kukin sopimuspuoli luopuu kokonaan tai osittain tiettyjen keskenään erilaisten tuotteiden valmistamisesta tai tiettyjen palvelujen valmistelusta yhden tai useamman toisen sopimuspuolen hyväksi (vastavuoroinen erikoistuminen) ja c) sopimukset, joilla sopimuspuolet sitoutuvat valmistamaan tiettyjä tuotteita tai valmistelemaan tiettyjä palveluja yhteisesti (yhteistuotanto).
- (9) Tätä asetusta sovelletaan palvelujen valmisteluun (ei palvelujen tarjontaan). Palvelujen valmistelulla tarkoitetaan tarjontaketjun varhaisemman vaiheen toimintoja, jotka edeltävät palvelujen tarjoamista asiakkaille (esimerkiksi yhteistyö sellaisen alustan luomiseksi, jonka kautta palvelua tullaan tarjoamaan). Palvelujen tarjonta ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan muutoin kuin jakelun yhteydessä silloin kun sopimuspuolet tarjoavat valmisteltuja palveluja ja valmistettuja tuotteita erikoistumissopimukseen perustuen.
- (10) Tämän asetuksen soveltamisen yksipuolisiin ja vastavuoroiisiin erikoistumissopimuksiin olisi rajoitettava tilanteisiin, joissa sopimuspuolet toimivat samoilla tuotemarkkinoilla. Ei ole kuitenkaan välttämätöntä, että sopimuspuolet toimivat samoilla maantieteellisillä markkinoilla. Yksipuolisen ja vastavuoroinen erikoistumisen käsitteet eivät myöskään edellytä, että sopimuspuoli supistaa kapasiteettia, vaan tuotantomäärien pienentäminen riittää.
- (11) Jotta erikoistumisen hyödyt toteutuvat ilman että jokin sopimuspuoli poistuu kokonaan tuotannon jälkeisiltä markkinoilta, tätä asetusta olisi sovellettava yksipuolisiin ja vastavuoroiisiin erikoistumissopimuksiin vain jos niihin sisältyy toimitus- ja ostovelvoitteita. Toimitus- ja ostovelvoitteet voivat olla luonteeltaan yksinomaisia, mutta tämä ei ole välttämätöntä.
- (12) Tätä asetusta sovelletaan sellaisten osapuolten tekemiin yhteistuotantosopimuksiin, jotka jo toimivat samoilla tuotemarkkinoilla, mutta myös sellaisten osapuolten

tekemiin yhteistuotantosopimukseen, jotka haluavat tulla tuotemarkkinoille yhteistuotantosopimuksen kautta. Yhteistuotantosopimuksen käsite ei edellytä, että sopimuspuolet supistavat toimintojaan, jotka liittyvät sellaiseen tuotteiden valmistukseen tai palvelujen valmisteluun, joka tapahtuu kaavaillun yhteisjärjestelyn ulkopuolella.

- (13) Kun sopimuspuolten markkinaosuus erikoistumissopimuksen kattamien tuotteiden merkityksellisillä markkinoilla ei ylitä tiettyä tasoa, sopimusten voidaan yleensä olettaa johtavan taloudelliseen hyötyyn mittakaavaetujen tai tuotevarioinnin etujen tai parempien tuotantoteknologioiden muodossa ja antavan kuluttajille kohtuullisen osuuden saavutettavasta hyödystä.
- (14) Jos erikoistumissopimuksen kattamat tuotteet ovat välituotteita, jotka yksi tai useampi osapuoli käyttää kokonaan tai osittain tuotantopanoksena tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteissaan, jotka ne sen jälkeen myyvät markkinoilla, tällä asetuksella myönnetyn poikkeuksen edellytyksenä olisi lisäksi oltava se, että sopimuspuolten markkinaosuus näiden tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteiden merkityksellisillä markkinoilla ei ylitä tiettyä tasoa. Jos tässä tapauksessa tarkasteltaisiin ainoastaan sopimuspuolten markkinaosuutta välituotteen tasolla, ei otettaisi huomioon sitä mahdollista riskiä, että kilpailijoita suljetaan tarjontaketjun myöhemmän vaiheen markkinoilta tai kilpailijoilta tuotantopanoksista perittävä hinta nousee.
- (15) Ei ole olemassa ennakko-olettamaa, että erikoistumissopimukset kuuluvat perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan tai eivät täytä 101 artiklan 3 kohdan edellytyksiä, kun tässä asetuksessa vahvistettu markkinaosuuden kynnysarvo ylittyy tai muut tämän asetuksen edellytykset eivät täyty. Tällaisissa tapauksissa kyseistä erikoistumissopimusta on arvioitava erikseen perussopimuksen 101 artiklan perusteella.
- (16) Tällä asetuksella ei pitäisi myöntää poikkeusta sopimuksille, joiden sisältämät rajoitukset eivät ole erikoistumissopimuksen aikaansaamien myönteisten vaikutusten saavuttamisen kannalta välttämättömiä. Tämän asetuksen mukaista poikkeusta ei periaatteessa pitäisi sopimuspuolten markkinaosuudesta riippumatta soveltaa sopimukseen, joihin sisältyy tietynlaisia vakavia kilpailunrajoituksia, kuten kolmansilta osapuolilta perittävien hintojen lukitsemista, tuotannon tai myynnin rajoittamista sekä markkinoiden tai asiakkaiden jakamista.
- (17) Markkinaosuuden rajoittaminen, tiettyjen sopimusten rajaaminen poikkeuksen ulkopuolelle ja tämän asetuksen mukaiset edellytykset varmistavat yleensä sen, että sopimuspuolet eivät voi poistaa kilpailua kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen merkittävältä osalta sellaisten sopimusten avulla, joihin ryhmäpoikkeusta sovelletaan.
- (18) Tästä asetuksesta johtuva etu voidaan peruuttaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003³ 29 artiklan nojalla.
- (19) Jotta erikoistumissopimuksia, jotka saattavat vaikuttaa sopimuspuolten rakenteeseen, olisi helpompi tehdä, tämän asetuksen voimassaoloajaksi olisi vahvistettava 12 vuotta,

---

³ EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

I OSASTO

MÄÄRITELMÄT

1 artikla – Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) 'erikoistumissopimuksella' yksipuolista erikoistumissopimusta, vastavuoroista erikoistumissopimusta tai yhteistuotantosopimusta;
  - 1) 'yksipuolisella erikoistumissopimuksella' kahden tai useamman samoilla tuotemarkkinoilla toimivan osapuolen välistä sopimusta, jolla yksi tai useampi sopimuksen osapuoli sitoutuu lopettamaan kokonaan tai osittain tiettyjen tuotteiden tuotannon tai pidättymään niiden tuotannosta ja ostamaan ne yhdeltä tai useammalta toiselta sopimuspuolelta, joka puolestaan sitoutuu tuottamaan ja toimittamaan kyseiset tuotteet;
  - 2) 'vastavuoroisella erikoistumissopimuksella' kahden tai useamman samoilla tuotemarkkinoilla toimivan osapuolen välistä sopimusta, jolla vähintään kaksi sopimuksen osapuolta sitoutuu vastavuoroisesti lopettamaan kokonaan tai osittain tiettyjen keskenään erilaisten tuotteiden tuotannon tai pidättymään niiden tuotannosta ja ostamaan kyseiset tuotteet toisilta sopimuspuolilta, jotka puolestaan sitoutuvat tuottamaan ja toimittamaan ne;
  - 3) 'yhteistuotantosopimuksella' sopimusta, jolla vähintään kaksi sopimuspuolta sitoutuu tuottamaan yhteisesti tiettyjä tuotteita;
- b) 'sopimuksella' sopimusta, yritysten yhteenliittymän päätöstä tai yhdenmukaistettua menettelytapaa;
- c) 'tuotteella' tavaraa tai palvelua, mukaan lukien sekä välituotteet tai -palvelut että lopputuotteet tai -palvelut ja lukuun ottamatta jakelu- ja vuokrauspalveluja;
- d) 'tuotannolla' tavaroiden valmistusta tai palvelujen valmistelua, myös alihankinnan kautta;
- e) 'palvelujen valmistelulla' toimintoja, jotka edeltävät palvelujen tarjontaa asiakkaille;
- f) 'erikoistumistuotteella' tuotetta, joka on tuotettu erikoistumissopimuksen mukaisesti;
- g) 'tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteella' tuotetta, jonka tuotantopanoksena yksi tai useampi sopimuspuoli käyttää erikoistumistuotetta ja jonka kyseinen yksi tai useampi sopimuspuoli myy markkinoilla;
- h) 'merkityksellisillä markkinoilla' merkityksellisiä tuote- ja maantieteellisiä markkinoita, joille erikoistumistuotteet kuuluvat, ja lisäksi siinä tapauksessa, että erikoistumistuotteet ovat välituotteita, joita yksi tai useampi sopimuspuoli käyttää kokonaan tai osittain itse tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteen

tuotantopanoksena, niitä merkityksellisiä tuote- ja maantieteellisiä markkinoita, joille tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteet kuuluvat;

- i) 'kilpailevalla yrityksellä' todellista tai potentiaalista kilpailijaa;
  - 1) 'todellisella kilpailijalla' yritystä, joka toimii samoilla merkityksellisillä markkinoilla;
  - 2) 'potentiaalisella kilpailijalla' yritystä, jolla ilman erikoistumissopimusta olisi realistiset edellytykset eikä pelkästään teoreettinen mahdollisuus toteuttaa enintään kolmen vuoden kuluessa välttämättömät lisäinvestoinnit tai vastata muista välttämättömistä kustannuksista merkityksellisille markkinoille tulemiseksi;
- j) 'yksinomaisella toimitusvelvoitteella' velvoitetta olla toimittamatta erikoistumistuotetta muulle kuin sopimuspuolena olevalle kilpailevalle yritykselle;
- k) 'yksinomaisella ostovelvoitteella' velvoitetta ostaa erikoistumistuotetta ainoastaan sopimuspuolelta;
- l) 'yhteisellä' jakelun yhteydessä toimintaa, josta vastaa
  - 1) yhteinen ryhmä, organisaatio tai yritys tai
  - 2) yhteisesti nimetty jakelijana toimiva kolmas osapuoli yksinoikeudella tai ilman yksinoikeutta, edellyttäen, ettei kyseinen kolmas osapuoli ole kilpaileva yritys;
- m) 'jakelulla' erikoistumistuotteiden tarjontaa.

2. Tässä asetuksessa käsitteisiin 'yritys', 'osapuoli' ja 'sopimuspuoli' sisältyvät myös niiden sidosyritykset.

'Sidosyrityksillä' tarkoitetaan

- a) yrityksiä, joissa erikoistumissopimuksen osapuolella suoraan tai välillisesti on
  - i) valtuudet käyttää yli puolta äänimäärästä,
  - ii) valtuudet nimittää yli puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien elinten jäsenistä, tai
  - iii) oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;
- b) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet erikoistumissopimuksen osapuoleen nähden;
- c) yrityksiä, joissa b alakohdassa tarkoitetulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- d) yrityksiä, joissa erikoistumissopimuksen osapuolella on yhdessä yhden tai useamman a, b tai c alakohdassa tarkoitetun yrityksen kanssa taikka kahdella tai useammalla viimeksi mainituista yrityksistä yhteisesti on a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- e) yrityksiä, joissa a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet ovat yhteisesti
  - i) erikoistumissopimuksen osapuolilla tai niiden a–d alakohdassa tarkoitetuilla sidosyrityksillä;

- ii) yhdellä tai useammalla erikoistumissopimuksen osapuolella taikka yhdellä tai useammalla niiden a–d alakohdassa tarkoitettulla sidosyrityksellä ja yhdellä tai useammalla kolmannella osapuolella.

II OSASTO

POIKKEUS

2 artikla – Poikkeus

1. Todetaan perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan nojalla, että perussopimuksen 101 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin erikoistumissopimuksiin.
2. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan siltä osin kuin tällaisiin sopimuksiin sisältyy perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvia kilpailunrajoituksia.
3. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös sellaisiin erikoistumissopimuksiin, joihin sisältyy määräyksiä teollis- ja tekijänoikeuksien myöntämisestä tai lisensoinnista yhdelle tai useammalle sopimuspuolelle edellyttäen, että kyseiset määräykset
  - a) eivät ole tällaisten sopimusten ensisijainen kohde ja
  - b) liittyvät suoraan tällaisiin sopimuksiin ja ovat niiden täytäntöönpanon kannalta välttämättömiä.
4. Edellä 1 kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös erikoistumissopimuksiin, joilla
  - a) sopimuspuolet hyväksyvät yksinomaisen osto- tai toimitusvelvoitteen tai
  - b) sopimuspuolet jakelevat erikoistumistuotteet yhteisesti eivätkä myy niitä itsenäisesti.

III OSASTO

KYNNYSARVOT

3 artikla – Markkinaosuuden kynnysarvot

1. Edellä 2 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan, jos sopimuspuolten yhteenlaskettu markkinaosuus on enintään 20 prosenttia merkityksellisillä markkinoilla, joille erikoistumistuotteet kuuluvat.
2. Jos erikoistumistuotteet ovat välituotteita, joita yksi tai useampi sopimuspuoli käyttää kokonaan tai osittain itse tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteen, jota se myös myy, tuotantopanoksena, 2 artiklan poikkeuksen edellytyksenä on, että
  - a) yhteenlaskettu markkinaosuus on enintään 20 prosenttia merkityksellisillä markkinoilla, joille erikoistumistuotteet kuuluvat, ja

- b) yhteenlaskettu markkinaosuus on enintään 20 prosenttia merkityksellisillä markkinoilla, joille kyseiset tarjontaketjun myöhemmän vaiheen tuotteet kuuluvat.

4 artikla – Markkinaosuuden kynnysarvojen soveltaminen

Edellä 3 artiklassa säädettyjä markkinaosuusrajoja sovellettaessa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

1. markkinaosuus lasketaan markkinoilla toteutuneen myynnin arvon perusteella; jos myynnin arvosta ei ole saatavissa tietoja, sopimuspuolten markkinaosuuden määrittämisessä voidaan käyttää arvioita, jotka perustuvat muihin markkinoita koskeviin luotettaviin tietoihin, mukaan lukien markkinoilla toteutuneet myyntimäärät;
2. markkinaosuus lasketaan edellistä kalenterivuotta koskevien tietojen perusteella; tai vaihtoehtoisesti, jos edellinen kalenterivuosi ei kuvaa sopimuspuolten tyypillistä asemaa merkityksellisillä markkinoilla, markkinaosuus lasketaan sopimuspuolten kolmen edeltävän kalenterivuoden markkinaosuuksien keskiarvona;
3. edellä 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen yritysten markkinaosuus jaetaan tasan niiden yritysten kesken, joilla on 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
4. jos 3 artiklassa tarkoitetut markkinaosuudet ovat alun perin enintään 20 prosenttia, mutta myöhemmin nousevat tämän tason yläpuolelle vähintään yhdellä erikoistumissopimuksen kattamista markkinoista, 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu kaksi peräkkäistä kalenterivuotta sen vuoden jälkeen, jolloin markkinaosuuden 20 prosentin kynnysarvo ensimmäisen kerran ylittyi.

IV OSASTO

VAKAVIMMAT RAJOITUKSET

5 artikla – Vakavimmat rajoitukset

Edellä 2 artiklassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta erikoistumissopimuksiin, joiden tavoitteena on suoraan tai välillisesti, yksinään tai yhdistettyinä osapuolten määräysvallassa oleviin muihin tekijöihin:

1. hintojen lukitseminen myytäessä erikoistumistuotteita kolmansille osapuolille, lukuun ottamatta välittömiltä asiakkailta yhteisen jakelun yhteydessä perittävien hintojen lukitsemista;
2. tuotannon tai myynnin rajoittaminen, lukuun ottamatta
  - a) yksipuolisten tai vastavuoroisten erikoistumissopimusten määräyksiä tuotteiden sovitusta määrästä ja
  - b) yhteistuotantosopimusten määräyksiä tietystä kapasiteetista ja tietyistä tuotantomääristä ja

- c) myyntitavoitteiden asettamista yhteisen jakelun yhteydessä;
3. markkinoiden tai asiakkaiden jakaminen.

V OSASTO

PERUUTTAMISMENETTELY

6 artikla – Euroopan komission yksittäisissä tapauksissa suorittama edun peruuttaminen

1. Komissio voi peruuttaa tästä asetuksesta johtuvan edun asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan 1 kohdan nojalla, jos se katsoo yksittäisessä tapauksessa, että erikoistumissopimuksella, johon sovelletaan tässä asetuksessa säädettyä poikkeusta, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan kanssa.
2. Tästä asetuksesta johtuva etu voitaisiin peruuttaa asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan 1 kohdan nojalla erityisesti, jos
  - a) merkitykselliset markkinat ovat hyvin keskittyneet ja
  - b) kilpailu on jo heikkoa seuraavien tekijöiden perusteella:
    - i) muiden markkinatoimijoiden markkina-asemat tai
    - ii) rinnakkaisten erikoistumissopimusten luomat muiden markkinatoimijoiden väliset yhteydet.

7 artikla – Jäsenvaltion kilpailuviranomaisten yksittäisissä tapauksissa suorittama edun peruuttaminen

1. Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi peruuttaa tästä asetuksesta johtuvan edun asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan 2 kohdan nojalla alueellaan tai sen osalla, jos se yksittäisessä tapauksessa katsoo, että erikoistumissopimuksella, johon sovelletaan tässä asetuksessa säädettyä poikkeusta, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perussopimuksen 101 artiklan 3 kohdan kanssa kyseisen jäsenvaltion alueen tai sen osan suhteen, ja kyseisellä alueella on kaikki erillisten maantieteellisten markkinoiden piirteet.
2. Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi peruuttaa tästä asetuksesta johtuvan edun asetuksen (EY) N:o 1/2003 29 artiklan 2 kohdan nojalla erityisesti tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisissa olosuhteissa.

VI OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

8 artikla – Siirtymäkausi

Perussopimuksen 101 artiklan 1 kohdassa vahvistettua kieltoa ei sovelleta 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2024 välisenä aikana sellaisiin sopimuksiin, jotka eivät täytä tämän asetuksen mukaisen poikkeuksen edellytyksiä, mutta jotka täyttävät

asetuksessa (EY) N:o 1218/2010 säädetyn poikkeuksen edellytykset ja ovat jo voimassa 31 päivänä joulukuuta 2022.

9 artikla – Voimassaoloaika

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.
2. Sen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2034.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula von der Leyen